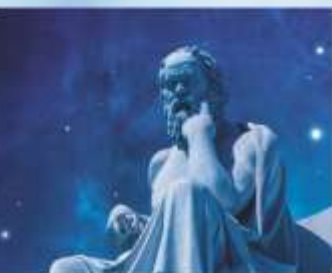

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПЕРЕЯСЛАВ-ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ
ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ»

ГУМАНІТАРНИЙ ПРОСТІР НАУКИ: ДОСВІД І ПЕРСПЕКТИВИ

МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ

25 жовтня 2016 р.

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет
імені Григорія Сковороди»

Рада молодих учених університету

Матеріали
VI Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
«Гуманітарний простір науки: досвід та перспективи»

25 жовтня 2016 року

Збірник наукових праць

Переяслав-Хмельницький – 2016

Випуск 6 (25 жовтня 2016 р.)

ГОСУДАРСТВЕННОЕ ВЫСШЕЕ УЧЕБНОЕ ЗАВЕДЕНИЕ
«Переяслав-Хмельницкий государственный педагогический университет
имени Григория Сковороды »

STATE HIGHER EDUCATIONAL ESTABLISHMENT
«Pereiaslav-Khmelnytskyi Hryhorii Skovoroda State Pedagogical
University»

Совет молодых ученых университета
Council of young scientists of the University

Материалы
VI Международной научно-практической интернет-конференции
«Гуманитарное пространство науки: опыт и перспективы»
25 октября 2016 года

Materials
Of the VI International scientific and practical Internet-conference
«Humanitarian space of science: experience and prospects»
October 25, 2016

Сборник научных трудов
Collection of the scientific materials

Переяслав-Хмельницкий – 2016
Pereiaslav-Khmelnytskyi – 2016

УДК 001
ББК 72В7
Г 94

«Гуманітарний простір науки: досвід та перспективи»: зб. Матеріалів VI Міжнарод. наук. практи. інтернет-конф., 25 жовтня 2016 р. – Переяслав-Хмельницький, 2016. – Вип. 6. – 161 с.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Коцур В.П. – доктор історичних наук, професор, академік НАПН України, ректор ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»;

Енсенів К.А. – кандидат історичних наук, старший науковий співробітник Інституту історії держави КН МОН Республіки Казахстан;

Лукашевич О.М. – кандидат історичних наук, доцент кафедри історії та культури України ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди», генеральний директор Національного історико-етнографічного заповідника «Переяслав»;

Рик С.М. – кандидат філософських наук, доцент, проректор з наукової роботи ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»;

Коцур В.В. – кандидат політичних наук, голова Ради молодих учених університету;

Гайдаєнко І.В. – кандидат історичних наук, викладач кафедри документознавства ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди», секретар Ради молодих учених університету;

Вовкодав С.М. – завідувачий науково-дослідного сектора «Музей космоса» Національного історико-етнографічного заповідника «Переяслав»;

Вовкодав В.О. – лаборант навчально-наукового центру центру усної історії кафедри історії та культури України ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди».

© Рада молодих учених університету
© ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький
державний педагогічний університет
імені Григорія Сковороди»

«Гуманитарное пространство науки: опыт и перспективы»: сб. материалов Междунар. научн.-практ. интернет-конф., 25 октября 2016 г. – Переяслав-Хмельницкий, 2016. – Вып. 6. – 161 с.

«Humanitarian space of science: experience and prospects»: materials of the 5-nd scientific-practical. Internet Conf., November 25. 2016 - Pereiaslav-Khmelnytskyi, 2016. - Vol. 6 - 161 Pages.

РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ:

Коцур В.П. – доктор исторических наук, профессор, академик НАПН Украины, ректор ГВУЗ «Переяслав-Хмельницкий государственный педагогический университет имени Григория Сковороды»;

Енсенев К.А. – кандидат исторических наук, старший научный сотрудник Института истории государства КН МОН Республики Казахстан;

Лукашевич О.М. – кандидат исторических наук, доцент кафедры истории и культуры Украины ГВУЗ «Переяслав-Хмельницкий ГПУ имени Григория Сковороды», генеральный директор Национального историко-этнографического заповедника «Переяслав»;

Рык С.Н. – кандидат философских наук, доцент, проректор по научной работе ГВУЗ «Переяслав-Хмельницкий государственный педагогический университет имени Григория Сковороды»;

Коцур В.В. – кандидат политических наук, председатель Совета молодых ученых университета;

Гайдаенко И.В. – кандидат исторических наук, преподаватель кафедры документоведения ГВУЗ «Переяслав-Хмельницкий ГПУ имени Григория Сковороды», секретарь Совета молодых ученых университета;

Вовкодав С.М. – заведующий научно-исследовательского сектора «Музей космоса» Национального историко-этнографического заповедника «Переяслав»;

Вовкодав В.А. – лаборант учебно-научного центра устной истории кафедры истории и культуры Украины ГВУЗ «Переяслав-Хмельницкий ГПУ имени Григория Сковороды».

EDITORIAL BOARD:

Kotsur V. – Doctor of History, professor, academician of the NAPS of Ukraine, Rector of the State Higher Educational Establishment «Pereiaslav-Khmelnytskyi Hryhorii Skovoroda State Pedagogical University»;

Ensenov K. – Candidate of History, senior research worked of the Institute of History of State KH MES of the Republic of Kazakhstan;

Lukashevich O. – Candidate of History, assistant professor of the Department of the Ukrainian History and Culture «Pereiaslav-Khmelnytskyi Hryhorii Skovoroda State Pedagogical University», General Director of the National Historical and Ethnographic Reserve «Pereiaslav»;

Ryk S. – Candidate of Philosophy, assistant professor, vice-rector for scientific work «Pereiaslav-Khmelnytskyi Hryhorii Skovoroda State Pedagogical University»;

Kotsur V. – Candidate of Political Sciences, chairman of the Council of Young Scientists of the University;

Gaidenko I. – Candidate of History, Lecturer of the Documentation department of the «Pereiaslav-Khmelnytskyi Hryhorii Skovoroda State Pedagogical University», Secretary of Council of Young Scientists of the University;

Vovkodav S. – Head of the research sector «Space Museum» National Historical and Ethnographic Reserve «Pereiaslav»;

Vovkodav V. – Laboratory assistant of the Center of oral history Department of the Ukrainian History and Culture «Pereiaslav-Khmelnytskyi Hryhorii Skovoroda State Pedagogical University».

*©Совет молодых ученых университета
©ГВУЗ «Переяслав-Хмельницкий
государственный педагогический университет имени
Григория Сковороды»*

*©Council of young scientists of the University
©STATE HIGHER EDUCATIONAL ESTABLISHMENT
«Pereiaslav-Khmelnytskyi Hryhorii Skovoroda
State Pedagogical University»*

ЗМІСТ/СОДЕРЖАНИЕ/CONTENTS:	
СЕКЦІЯ: ГЕОГРАФІЯ ТА ГЕОЛОГІЯ	
<i>Дидичкін Артем</i> ОСОБЛИВОСТІ ВИТРАТИ І КОЛИВАННЯ РІВНЯ ВОДИ МАЛИХ РІЧОК ПІВНІЧНО-ЗАХІДНОГО ПРИАЗОВ'Я	9
<i>Зав'ялова Тетяна, Непша Олександр</i> ЕКОЛОГІЧНЕ ВИХОВАННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «ГЕОГРАФІЯ ҐРУНТІВ З ОСНОВАМИ ҐРУНТОЗНАВСТВА»	13
СЕКЦІЯ: ЕКОЛОГІЯ	
<i>Гребенюк Тетяна, Бровді Ілона</i> АНАЛІЗ ВПЛИВУ АВТОЗАПРАВНИХ СТАНЦІЙ НА ЗБЕРЕЖЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ	16
<i>Гребенюк Тетяна, Єлєцька Ілона</i> ВОДНЕВЕ ПАЛИВО ЯК ПЕРСПЕКТИВА ЗБЕРЕЖЕННЯ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА	20
<i>Гребенюк Тетяна, Косач Олександр</i> ВПЛИВ СМАРТФОНІВ НА НАВКОЛИШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ	23
СЕКЦІЯ: ЕКОНОМІКА	
<i>Кадырбеков Турсун</i> ОЦЕНКА ИННОВАЦИОННОГО ПОТЕНЦІАЛА РЕГІОНОВ КАЗАХСТАНА	27
<i>Рисін Марія, Процик Марта</i> ТЕНДЕНЦІЇ УПРАВЛІННЯ ПРОБЛЕМНИМИ КРЕДИТАМИ В УМОВАХ БАНКІВСЬКОЇ КРИЗИ	36
<i>Сідельник Олена, Руденко Зоряна</i> КЛЮЧОВІ ЕЛЕМЕНТИ РЕФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ	42
СЕКЦІЯ: ІСТОРІЯ	
<i>Аймагамбетұлы Роман, Каненова Гульжыхан, Сейдалықызы Дана</i> 1920 – 1930-ШЫ ЖЫЛДАРДАҒЫ ТОРҒАЙ ӨҢІРІНДЕГІ АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫНЫҢ ЖАҒДАЙЫ	47
<i>Дмитренко Алла</i> ТРАДИЦІЇ БДЖІЛЬНИЦТВА БЕРЕЗНІВЩИНИ: СПОСОБИ ОБКУРЮВАННЯ БДЖІЛ (за експедиційними матеріалами)	50
<i>Проданюк Федір</i> ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ СУДОЧИНСТВА В УКРАЇНСЬКІЙ ДЕРЖАВІ (КВІТЕНЬ – ГРУДЕНЬ 1918 РОКУ)	56
СЕКЦІЯ: МИСТЕЦТВО	
<i>Урсу Наталія</i> АРХІТЕКТУРНІ ВИДАННЯ ХVІІІ-ХІХ СТ. – ОСНОВА ДЛЯ РОЗВИТКУ ТЕОРІЇ ЗОДЧЕСТВА В УКРАЇНІ	61
СЕКЦІЯ: ПЕДАГОГІКА	
<i>Ковальчук Інна</i> ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ПІДХІД ДО ВИРШЕННЯ ПРОБЛЕМИ САМОТНОСТІ ЛЮДЕЙ ПОХИЛОГО ВІКУ	65

Колупасва Тетяна ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	70
Лейченко Вікторія МЕХАНІЗМ ВЗАЄМОПІЗНАННЯ В ПАРАДИГМІ ПЕДАГОГІЧНОГО ДИСКУРСУ	77
Садыкова Базаргуль, Жабагы Ерболат, Тұрсынбек Алуа ФИЗИКА САБАҒЫНДА ПӘНАРАЛЫҚ БАЙЛАНЫСТЫ ҚОЛДАНУДА ҒЫЛЫМИ – ЗЕРТТЕУШІЛІК ҚҰЗЫРЕТТІЛІКТІ ҚАЛЫПТАСТЫРУ	81
Сейдахметова Назым, Адилбекова Лаззат МЕМЛЕКЕТ НЕГІЗІ ОТБАСЫНДА	88
СЕКЦІЯ: СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО	
Мамбетназаров Асан, Мамбетназаров Бахыт, Панаева Багдагул РАСПРОСТРАНЕННОСТЬ И ВИДОВОЙ СОСТАВА ВОЗБУДИТЕЛЕЙ КОРНЕВОЙ ГНИЛИ ОЗИМОЙ ПШЕНИЦЫ В ЮЖНОМ ПРИАРАЛЬЯ	91
СЕКЦІЯ: СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ	
Жумабаева Сания, Сатыбалдиева Жамила АСТРАНОМИЯНЫ ОҚЫТУДА АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯНЫ ҚОЛДАНУ	94
Қожахмет Манат, Сұңғыла Мукиат ФИЗИКА САБАҒЫНДА ҚАШЫҚТЫҚТАН ОҚЫТУДЫ ҰЙЫМДАСТЫРУ ТЕХНОЛОГИЯЛАРЫ	100
СЕКЦІЯ: ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНІ НАУКИ	
Жумабаева Сания, Тұран Илияс КҮН БЕТІНДЕГІ ДАҚТАР	105
СЕКЦІЯ: ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ	
Іваненко Володимир ОСОБИСТІСНО-ЗНАЧУЩА ДІЯЛЬНІСТЬ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ	107
Казакова Світлана, Кіак Мирослав ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ АЕРОБНИХ НАВАНТАЖЕНЬ ПРИ РЕАБІЛІТАЦІЇ ХВОРИХ ІНФАРКТМ МІОКАРДУ НА ПОЛІКЛІНІЧНОМУ ЕТАПІ	112
Казакова Світлана, Попова Дар'я КОМПЛЕКСНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ДІТЕЙ 6 – 7 РОКІВ З БРОНХІАЛЬНОЮ АСТМОЮ В ПЕРІОД АДАПТАЦІЇ ДО ШКОЛИ	116
Яцевич Иван, Храмов Виталий ПРИМЕНЕНИЕ СРЕДСТВ ЭЛЕКТРОННОЙ ДИДАКТИКИ В УЧЕБНО- ТРЕНИРОВОЧНОМ ПРОЦЕССЕ ГРУПП НАЧАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ ПО БАСКЕТБОЛУ	119
СЕКЦІЯ: ФІЛОЛОГІЯ	
Алишова Аяна, Адилбекова Лаззат, МАРҒАСҚА ЖЫРАУ МҰРАСЫ	124

<i>Aximbetova Gulbakhar, Khojalepesov Sultan</i>	
THE DEFINITION OF A TERM FROM THE LINGUISTIC POINT OF VIEW	127
<i>Bekjanova Aynura, Taspanova Jigagul</i>	
SPECIFIC FEATURES OF THE DIFFERENT TYPES OF DICTIONARIES	134
<i>Вовк Тетяна</i>	
ГРАМАТИЧНІ ЗАСОБИ ВЕРБАЛІЗАЦІЇ ПРОЦЕСІВ МИСЛЕННЯ НА МАТЕРІАЛІ ТЕЛЕСЕРІАЛУ «ШЕРЛОК»	139
<i>Ismaylova Mariyash, Bekjanova Aynura</i>	
THE PROBLEMS OF COMPILING DIFFERENT TYPES OF DICTIONARIES	144
<i>Кернер Олена</i>	
ВЕРБАЛІЗАЦІЯ ОБРАЗУ УКРАЇНИ В АНГЛОМОВНИХ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ	147
<i>Мартинчук Вікторія</i>	
ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ АНГЛОМОВНОГО ДИТЯЧОГО ДИСКУРСУ	152
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ/СВЕДЕНЬЯ ОБ АВТОРАХ/ INFORMATION ABOUT THE AUTHORS	158

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ

УДК 37.046.14

Володимир Іваненко
(Мелітополь, Україна)

ОСОБИСТІСНО-ЗНАЧУЩА ДІЯЛЬНІСТЬ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

У статті розглядаються такі психолого-педагогічні категорії, як потреби, інтереси, ціннісні орієнтації, фізичний потенціал та суб'єктивний досвід, врахування яких в процесі фізичного виховання сприяє усвідомленню значущості для учнів фізкультурної діяльності.

Ключові слова: психолого-педагогічні категорії, потреби, інтереси, ціннісні орієнтації, фізичний потенціал, суб'єктивний досвід.

The article is to such psychological and pedagogical categories as needs, interests, appreciative orientations, physical potential and private experience of schoolchildren. The usage of physical activities for pupils.

Key words: psychological and pedagogical categories, needs, interests, appreciative orientations, physical potential, private experience.

Постановка проблеми у загальному виді та її зв'язок із важливими науковими або практичними завданнями. Молода Україна стала на шлях нових перетворень. Щоб створити достойне майбутнє, їй потрібні нові люди – освічені та розвинуті, розумні та сильні. Головна мета української системи освіти – створення умов для розвитку і самореалізації кожної особистості як громадянина України. Система освіти має забезпечити формування особистості, професіонала – патріота України, підготовленого до життя і праці у XXI столітті. Сьогодні у нашій країні відбувається становлення нової особистості орієнтованої парадигми фізичного виховання школярів, про що переконливо свідчать Закон України «Про фізичну культуру та спорт», Національна доктрина розвитку освіти, Національна доктрина розвитку фізичної культури та спорту. На жаль, дотримання основних методологічних положень цієї парадигми у навчально-виховному процесі відбувається не завжди.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття. Так деякі вчителі ще розглядають учнів як об'єкт педагогічних впливів, не враховуючи при цьому їх відношення до запропонованого змісту, засобів, форм та методів фізичного виховання. Це призводить до того, що в переважній більшості ті завдання, які ставляться учителем фізичної культури на уроці, не мають особистісного сенсу для школярів. У цьому контексті особливої актуальності набуває значущості процес фізичного виховання для кожного учня.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, всяких започатковане вирішення даної проблеми і на які спирається автор. Аналіз психолого-

педагогічної літератури, науково-методичної літератури засвідчив, що деякі аспекти зазначеної проблеми у своїх працях розкривали І. Бех, Е. Ільїн, С. Немов, М. Окса, С. Подмазін, Б. Шиян, І. Якіманська, але, разом з тим, залишаються недостатньо вивченими питання значущості фізичного виховання для школярів.

Формулювання цілей статті. Метою статті є визначення основних положень побудови особистісно-значущої діяльності школярів на уроках фізичного виховання.

Вклад основного матеріалу дослідження з новим обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Усвідомлення дитиною особистісного значення фізкультурно-оздоровчої та спортивної діяльності буде досягатися, якщо при побудові процесу фізичного виховання будуть враховані наступні чинники:

1. Потреби дитини. У психологічному словнику зазначається, що: «Потреба – це вихідна форма активності живих істот». В організмі періодично виникають певні стани напруженості, що пов'язані з недостатністю речовин (предметів), необхідних для продовження його життєдіяльності. Ці стани об'єктивної нестачі в організмі чогось, що знаходиться поза ним, складають необхідну умову його нормального функціонування, і називаються потребами [7, с. 351]. Доповнюючи це визначення, необхідно додати, що потреби виражають не лише нестаток в споживанні, але й у створенні. Активність індивіда виникла не тільки тому, що він має у чомусь потребу, але й тому, що потрібно щось зробити у власному житті. Сьогодні в психолого-педагогічній нації багато класифікацій потреб людини, які поділяють на потреби:

2. за співвідношенням одиничного та загального: на індивідуальні, групові, національні, загальнолюдські;

3. за територіальною ознакою: на глобальні, регіональні та місцеві;

4. за часом задоволення: найближчі, перспективні та віддалені;

5. за соціальним характером: на прогресивні та реакційні, головні та другорядні;

6. за предметним спрямуванням: матеріальні (пов'язані з виробництвом) та духовні (пов'язані з пізнанням законів, норм поведінки) [7, с. 116-117].

Також виділяють такі потреби, як: соціальні та біологічні; вищі та нижчі [3].

На нашу думку, процес фізичного виховання старшокласників повинен спиратися на такі особистісні потреби (за ієрархією А. Маслоу):

- У фізичній активності (для нормального життя та розвитку організму люди необхідна повсякденна рухова активність, однієї з форм якої повинні стати заняття фізичною культурою);

- У сенсорній стимуляції (заняття фізичною культурою пропонують багатий матеріал для стимулювання усіх сенсорних систем організму);

- Потреби у безпеці та захисті (завдяки незалежній фізичній підготовленості захист себе у криміногенних ситуаціях або їх уникнення);

- Потреба у свободі від хвороб (заняття фізичною культурою досить ефективно сприяють профілактиці, а в деяких випадках і лікуванню хвороб);

- Потреба у приналежності й любові (чим кращий зовнішній вигляд, приваблива власна будова, постать максимально реалізований свій фізичний потенціал та досягнуті значні успіхи у соціально корисній діяльності, тим простіше завоювати прихильність протилежної статі та бути прийнятим у бажане співтовариство);
- Потреба у самоповазі оточуючих (власні успіхи у фізкультурно-спортивній діяльності та визнання, прийняття їх соціальним оточенням створює прекрасні передумови для задоволення цієї потреби);
- Потреба у само актуалізації своїх здібностей, у тому числі й фізичних (оптимальний розвиток фізичного потенціалу дитини та морально-вольових якостей).

Фізичний потенціал. У енциклопедичному словнику зазначається, що потенціал (від лат. potential – сила, міць) – «джерела, можливості, засоби, запаси, які можуть бути приведені у дію, використані для вирішення будь якого завдання, досягнення певної мети» [6, с. 105].

М. Окса, досліджуючи цінні професійні орієнтації майбутніх учителів та їх людський потенціал, виділяє три складові потенціалу:

1. інтелектуальний потенціал – це комплекс знань, умінь та навичок, який сформований на основі системи науки, культури, освіти з її фундаментальністю та глибиною;
2. духовно – моральний потенціал – це комплекс духовної та моральної системи людини (суспільства);
3. фізичний потенціал являє собою комплекс систем, з яких складається тіло людини (опорно-рухова, нервова, зорова, серцево-судинна та ін.), які визначають положення людини у просторі та часі як носія інтелектуального та духовно-морального потенціалу [4].

Загальновідомо, що розвиток фізичних потенційних можливостей індивіда детерміновано біологічними спадковими факторами, які задають програму і вектор розвитку, а також мають соціальну обумовленість. Таким чином, фізичний потенціал людської особливості включає в себе індивідуальні якості людини (задатки, здібності) та темпи, можливості їх розвитку до особистісно – та суспільно-значимих величин.

Аналіз психолого-педагогічної літератури засвідчив, що сьогодні немає методик, які б дозволяли виявляти рівень фізичного потенціалу кожної людини з великим коефіцієнтом точності, адже потенціальні можливості завжди знаходяться у прихованому вигляді та можуть бути реалізовані тільки при необхідності. Ми вважаємо, що у системі фізичного виховання школярів та студентів доступними критеріями діагностики фізичного потенціалу можуть бути наявні показники фізичної підготовленості, фізичного розвитку, соматичного здоров'я, рухового досвіду та власною динамікою їх розвитку.

Тому завдання особистісно-орієнтованого фізичного виховання школярів, як зазначає С. Моїсєєв полягає в тому, щоб створити умови для пізнання й усвідомлення власних здібностей, талантів та динаміки їх розвитку. Дотримання цього положення у системі фізичного виховання надасть можливість дитини визначити у власному фізичному стані показники з

найбільшим рівнем розвитку й темпом приросту та сконцентрувати власні зусилля на їх удосконаленні та актуалізації. Розвиток інших показників потребує підтримання їх на достатньому рівні для гармонійного розвитку власної особистості [2, с. 207]. Знання дитиною власних діючих й психічних здібностей та динаміки їх розвитку, наявність начального досвіду їх використання сприяє покладанню особистості значимих завдань фізичного виховання та досягненню успіху в фізкультурно-спортивній діяльності.

Інтереси – це форма прояву пізнавальної потреби, що забезпечує спрямованість особистостей на усвідомлення цілей діяльності й цим сприяє орієнтовано, ознайомленню з новими фактами, кращому відродженню дійсності [4, с. 138]. Відомо, що інтерес виявляється відношення людини до власних потреб та умов їх задоволення. У психологічній науці інтереси характеризуються: за їх змістом (інтерес до музики, техніки, спорту); за їх широтою (широкі, вузькі); за їх глибиною (глибокі та поверхневі); за їх стійкістю (стійкі та нестійкі). Також виділяються прямі та опосередковані, дійові та пасивні інтереси.

Суттєвою власністю інтересу є те, що він завжди спрямований на певний об'єкт. Так потреба викликає бажання в оволодінні певним предметом, а інтерес – в ознайомленні з ним. Тому, стимулююча роль інтересу полягає в тому, що основана на ньому діяльність та досягнуті при цьому результати виникають у людини почуття радості й задоволення, що й детермінує їх активність. Інтерес активізує діяльність, а мотив визнає її вид та зміст [5]. Як вважає Е. Льюїс, інтереси школярів до уроку фізичної культури бувають дуже різноманітними: бажання покращити власне здоров'я, сформувані правильну поставу, розвинути рухові та вольові якості. Психолог наголошує, що інтереси хлопчиків та дівчат мають різний характер. Дівчата більше думають про гарну фігуру, розвиток гнучкості, витонченості рухів та ходи. Хлопчик найчастіше цікавляться розвитком сили, витривалості, швидкості та спритності [1].

Таким чином, завдання вчителя полягає у виявленні провідних інтересів, уподобань, зацікавлень у фізкультурі – оздоровчій та спортивній діяльності як певного класу, так і кожного учня цього класу та створенні умов на уроках фізичної культури для їх задоволення. Це може досягатися збільшенням кількості часу на вдосконалення школярів у найбільш популярних розділах програми й фізичних вправах та створення умов для самостійного задоволення учнями особистісних інтересів на уроках фізичної культури.

Ціннісні орієнтації. Це поняття соціальної психології використовується у двох значеннях:

1. ідеологічні, політичні, моральні, естетичні, та ін. підстави оцінок суб'єктом дійсності і орієнтації в ній;

2. спосіб диференціації об'єктів індивідом за їхню значимість [7, с. 304].

Ціннісні орієнтації, проходячи через свідомість дитини, диференціюються на рівні значення або на рівні «особистісного сенсу». Далі вони поділяються на підтверджені та не підтверджені, на реально керуючі діями й поведінкою та на ті, які зберігаються у свідомості, дозволяючи

орієнтуватися в системі нормативних вимог, що висуваються суспільством [4, с. 12-13].

Тому для значимого фізичного виховання потрібно виявити ціннісні орієнтації дитини стосовно фізичної культури та на їх основі транслювати нові суспільно корисні цінності та будувати особистісно-значиму фізкультурно-спортивну діяльність школярів.

Суб'єктивний досвід дитини. Термін «суб'єктивний досвід» означає досвід, набутий учнями у процесі життєдіяльності. Суб'єктивний досвід називають особистим, власним, індивідуальним, життєвим, стихійним тощо. До змісту суб'єктивного досвіду відносять:

1. предмети, уявлення, поняття;
2. операції, прийняти правила виконання дії (розумових та практичних);
3. емоційні коди [8].

Джерела формування суб'єктивного досвіду школярів різноманітні: це й вплив вулиці, деяких соціальних інститутів (сім'ї, дошкільних закладів, позашкільних закладів), національної, соціокультурної приналежності, результати повсякденної, соціокультурної приналежності, результати повсякденної діяльності, підсумки навчання.

Вчителю важливо створити певні умови на уроці фізичної культури за якими об'єкт, що вивчається або формується (зміст, засоби та цінності фізичної культури), до якого учень проявляв байдужість несподівано починає переживати їх як особистісно значимі. Негативне сприйняття монотонних фізичних вправ, виконання яких потребує від старшокласників значних волевих зусиль може змінитися на позитивне, якщо вони безпосередньо їх особистості, суб'єктивного досвіду та планів на майбутнє.

Висновки. Аналіз психолого-педагогічної літератури через призму особистісної значущості для школярів фізкультурно-спортивної діяльності засвідчив, що при побудові фізичного виховання молоді потрібно враховувати такі чинники: потреби, інтереси, ціннісні орієнтації, фізичний потенціал та суб'єктивний досвід.

Розпізнати теоретичне дослідження потребує подальшої конкретики в організаційно-методичних рекомендаціях вчителям фізичної культури щодо організації особистісно-значимої фізкультурно-спортивної діяльності школярів.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Ильин Е.П. Психология физического воспитания: Учеб.пособие для студентов пед.ин-тов / Е.П. Ильин. – М.: Просвещение, 1987. – 287 с.
2. Моїсєєв С.О. Особистісно-значуща діяльність школяра на уроках фізичного виховання / С.О. Моїсєєв // Актуальні проблеми педагогіки методологія, теорія і практика: Збірник наукових праць. – Пит.3. – Част.1. – Горлівка: Вид-во ГДПШМ, 2006. – С. 205 – 211.
3. Немов Р.С. Психология. Учеб для студ. высш. пед. учеб. заведений. - В.3-х кн.- Кн.1. Общие основы психологии. – 2-е изд. / Р.С. Немов. – М.: Просвещение: ВЛАДОС, 1995. – 576 с.

4. Окса М.М. Виховання ціннісних професійних орієнтацій майбутніх учителів засобами педагогічної практики: Монографія / М.М. Окса. – Мелітополь: Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2013. – 208 с.
5. Психологія: Підручник для педвузів. – 2-е вид. / За ред. Г.С.Костюка. – К.: Рад.школа, 1961. – 284 с.
6. Советский энциклопедический словарь / Науч.-ред. совет: А.М. Прохоров (пред.). – М.: Советская энциклопедия, 1991. – 160 с.
7. Шапар В.Б. Психологічний тлумачний словник. – Харків: Прапор, 2004. – 640 с.
8. Якиманская И.С. Личностно-ориентированное обучение в современной школе. – М.: Сентябрь, 1996. – 96 с.

УДК 615.825:796

*Світлана Казакова, Мирослав Кіак
(Мелітополь, Україна)*

ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ АЕРОБНИХ НАВАНТАЖЕНЬ ПРИ РЕАБІЛІТАЦІЇ ХВОРИХ ІНФАРКТОМ МІОКАРДУ НА ПОЛІКЛІНІЧНОМУ ЕТАПІ

Викладено дані дослідження функціонального стану пацієнтів з ішемічною хворобою серця на поліклінічному етапі при використанні комплексної програми фізичної реабілітації, яка включала фізичні вправи, дихальні вправи, самомасаж, гідротерапію, психотерапевтичні методи (релаксація, візуалізація), ароматотерапію, музикотерапію. Встановлено, що системний підхід в комплексі з дозованими фізичними навантаженнями на поліклінічному етапі поліпшує найближчі та віддалені результати фізичної реабілітації хворих, що перенесли інфаркт міокарда. Під впливом курсу активної реабілітації збільшилася частота сприятливих змін адаптаційного стану хворих, покращилися показники гемодинаміки та функціонального стану серцево-судинної системи з підвищенням толерантності до фізичного навантаження у клієнтів, що перенесли інфаркт міокарда.

Ключові слова: ішемічна хвороба серця, інфаркт міокарда, фізична реабілітація.

These studies described the functional status of patients with ischemic heart disease in outpatient phase using a complex program of physical rehabilitation, which included physical exercises, breathing exercises, self-massage, hydrotherapy, psychotherapeutic techniques (relaxation, visualization), aromatherapy, music therapy. It is established that a systemic approach in combination with dosed physical activity in outpatient phase improves short-and long-term results of physical rehabilitation of patients after myocardial infarction. Under the influence of course of active rehabilitation increased the frequency of favorable adaptation changes in the condition of patients, improved hemodynamic and functional state of